

Acció Catalana

setmanari nacionalista d'esquerra

Economia política aplicada a la llei catalana de Contractes de Conreu

La llei de Contractes de Conreu ocupa en aquests moments el punt central a l'entorn del qual gira tota l'emoció i sensibilitat polítiques del poble de Catalunya.

No falten, indubtablement, conferències magnífiques i treballs impresos de tota mena, que procuren despertar en l'auditori vibracions contradictòries. La nostra gent, quin dubte hi ha, assolix èxits esclatants, desfermant sobre la Lliga tot el pes de la repulsa catalanista i democràtica fins a puèrritzar tota la falsa argumentació d'aquells qui, per confessió pròpia, s'han fet responsables d'una intervenció estranya dintre l'òrbita política que la Constitució i l'Estatut reservaren plenament a Catalunya.

Després de Santaló, Rubió i altres amics nostres, ahir teníem l'avinentesa d'escoltar des d'un seient de la sala d'actes del CADCI, la paraula autoritzada del Conseller Lluhi Vallescà, que obtenia un èxit esclatant posant en ridícul tota la passada cambioniana, al tirar per terra un a un els fantomes polítics i jurídics esgrimits per Lliga Catalana per a justificar-se de la seva traïció catalanista i democràtica.

Després d'això, és fàcil comprendre que la nostra insignificància no pot venir, ni tan sols a remolc de tanta i tan provada suficiència dels mestres, a glosar temes i facetes d'ordre jurídic, constitucional o de competència política derivats de l'esmentada llei.

No anem nosaltres a caure en la poca-solta d'una publicació gironina que posa les primeres columnes d'aquell diari a disposició del primer aprenent de crític-cinematogràfic, inexpert en tota mena de lluites polítiques, per deixar-lo, confiant segurament en el moltomisme-miòpic dels seus llegidors, atrevir-se a donar lliçons al President de Catalunya senyor Companys, mitjançant un "cocktail" de paraules estudiades, conceptes inexactes i afirmacions gratuïtes que posen en ridícul la publicació, els qui ella llegeixen i sobretot el seu desgraciat autor.

Això no priva, però, a la nostra modestia, atrevir-se a posar de manifest un punt essencial poc escatit fins ara en les conferències que hem escoltat. Es tracta de demostrar si la llei de Contractes de Conreu és o no és anti-ECONÒMICA, com ha pretès insinuar Lliga Catalana.

Es atreïment enfocar aquest tema minós, tenint enfront un partit que ha fet sempre de l'economia el punt neuràlgic de la seva existència i que, segons diuen —jo no he cregut mai— amb un exercit de flamants economistes? Que això és atacar-los en la seva pròpia salsa? Potser sigui veritat; però, si tots són —això sí que ho crec— com el gallec Calvo Sotelo festejant quan la campanya de l'Espanya Gran, per a ingressar-lo en l'equip cambionà, llavors ja podem restar tranquils perquè sense por d'ésser desmentits, demostrarem que la Llei Catalana de referència és, econòmicament parlant, de primera qualitat. Anem al gra.

Tothom coneix el crac financer dels Estats Units en Octubre de 1929. Fou l'inici del que avui resulta ésser, segons algun autor, l'America-pobra. Ja en 1928 tots els indicis eren dolents

Calvo Sotelo, el cínic

Calvo Sotelo, aquell home funest i pocavergonya que comptant amb la impunitat del règim dictatorial, portà Espanya a la ruïna i que gràcies a la difamació, la calúnnia, i les pessetes del cavernisme troglodita pogué obtenir una acta de diputat, acta que ha revalidat la traïdoria del senyor Lerroux amb el seu vergonyant projecte d'amnistia, ha parlat al Parlament de la República, en prendre possessió del càrrec. Semblava tanmateix que les paraules de l'ex dictadoret i ex personatge, es frissessin per a sortir gorja enfora. El seu discurs—cas de cinisme in-extremis— ha volgut ésser una defensa arborada de la tasca econòmica acomplerta per la dictadura i una forta diatriba per a la obra financiera dels governs del règim democràtic.

Però Calvo Sotelo, enfeinat amb el seu íntim amic de Fontanebleau o desmemoriat, no s'ha donat compte que a Espanya, durant aquests tres anys d'exili forçat, han canviat quelcom les coses, encara que no amb l'amplitud que nosaltres voldríem, i així com abans, quan ell disposava lliurement de les finances nacionals, li era possible tergiversar les xifres amb la seguretat completa de que ningú havia d'escatir la veritat de les seves combinacions, avui, en poguer fiscalitzar la conducta de les persones que intervenen en la complexa tasca d'administrar el país —avantatges del règim democràtic—es posa un frè a la immoralitat, un entrebanc al poc escrupulós i una valla als desmans dels possibles cavallers d'indústria.

Es per això que Indaleci Prieto, l'ex ministre socialista, amb l'autoritat que li dona la seva rectitud i honorabilitat i l'exemple auster del seu pas en el ministeri de Finances, en difícilíssims i anginosos moments en que trontollava l'economia

nacional a conseqüència dels desencerts i de les prevaricacions de l'època dictatorial, envestí al cínic i barrut amb tota la indignació de l'home noble i honrat super-sensible, que sent en el seu rostre la vergonya de la convivència parlamentària amb certa mena de gent indesitjable. El discurs de Prieto, magistral de fons i de forma tingué la virtut de desvetllar les fibres adormides de tots els sectors, sincerament republicans de la Cambra legislativa i amb ells els de l'opinió sana de tot el país, que vibraren de santa indignació i emoció, recordant anyades passades de vergonya i d'oprobri.

Potser seria hora ja de que en l'ambient fortament enrarit de la cambra, enrarit per una onada aclaparadora de reaccionarisme ultrancer, les veus sanejadores dels autèntics representants de l'esquerrisme hispà, es fessin sentir sovintment per acabar d'una vegada per sempre amb la corrupció i el cinisme imperants. El cas de Calvo Sotelo, l'home anodí esdevingut personatge per les complaències del XIII corrupte ha d'ésser l'esperó que ha d'empènyer als dirigents en la croada de retrobament del camí recte de la verdadera democràcia.

I aquells que per cobejances infamants, pactaren amb els enemics del règim, amagant les veritables intencions amb la farsa grotesca de la pacificació dels esperits, que s'emmirallin en el trepidar indignat de la consciència col·lectiva espanyola, essencialment republicana i fonamentalment esquerrista, quan les paraules de Prieto en caure clares, concises, contundents, en l'hemicicle del saló de sessions, s'escampaven i ressonaven per tots els àmbits de les terres d'Ibèria.

per a l'economia americana. Però l'eufòria d'aquesta plaga d'economistes, tipus Lliga Catalana, que existeixen escampats arreu de la societat moderna i l'imatge resplendent que oferia l'economia d'aquell país a la vista del món sencer, enterboliren la visió justa de les causes que poc després determinaren la ruïna d'aquell país.

Segons Richard Lewinsohn les causes eren aquestes:

El desacord creixent entre la ciutat i el camp era perillosíssim en vistes a l'economia general. Els preus dels productes agrícoles ja no augmentaven, en 1929, en proporció als dels productes industrials necessitats pel pagès.

El seu grà li era pagat 30 a 40 % més car que abans de la guerra, però ell pagava als seus obrers agrícoles salaris 70 % més crescuts. Els vestits pujen el 80 %; els preus dels mobles han doblat. Evidentment que la situació del pagès ha millorat perquè té automòbil, tractor i màquines que faciliten el seu treball, però la maquinària fornida per la indústria, contra pagaments escalonats, graven poc a poc el seu pressupost i ha de prendre noves hipoteques. El pagament d'interessos el perjudica. En 1928, en els Estats agrícoles de Middle West, el producte de la venda del terreny de conreu, expressat en dollars, no és pas més elevat que en 1913. Com que el poder adquisitiu de la moneda ha disminuït, el preu de la propietat rural en realitat ha baixat. Mentrestant la cotització de les accions industrials puja sempre.

Llavors la famosa —i ja per molts sospitosa— prosperitat americana es transforma de més en més cada dia, fins esdevenir un afer purament urbà, industrial i comercial. L'economia rural no en beneficia, només que en la mesura que les colònies profiten de les importacions industrials de la seva metròpoli. Es tracta d'un fenomen de colonització recolzat sobre una base incerta —la pobresa del camp— perquè cada dia esdevé més dubtós que el pagès, en aquestes condicions d'inferioritat, es trobi en disposició de pagar els productes que la indústria li ha servit a crèdit.

Darrera d'aquesta anòmala situació succeeix l'inevitable. Tota l'economia i la indústria americanes s'ensorren, perquè no hi ha indústria que resisteixi, sense el suport d'una agricultura nacional pròspera, o bé —és el cas d'Anglaterra— sense un gran Imperi colonial que absorbeixi les deficiències de la pròpia misèria agrícola metropolitana.

Doncs bé; és un fet evident que la llei catalana de Contractes de Conreu està estudiada per a transformar tota la fesomia del camp català, fins a procurar que els treballadors de la terra puguin esdevenir, en determinades condicions, propietaris de la mateixa. Aquest estat de coses, evidentment, ha d'estimular l'obrer agrícola de tal manera que no resulta gens aventurat suposar que el rendiment de l'agricultura catalana, aplicada la llei, conèixerà un índex de prosperitat superior al d'avui.

Llavors el futur pagès —arrendador establitzat— presumpte propietari o posseïdor ja de la terra que treballa, millorarà la seva particular economia i de retruc, els efectes seran acusats per la indústria catalana (metròpoli) vivificada pel millorament rural (colònia).

D'aquesta hipòtesi en tenim un exemple frapant en el resultat obtingut d'ençà de la implantació de la República, per mitjà del millorament de jornals en tota l'ària agrària espanyola. Es pot afirmar rodonament que la indústria catalana sobretot en gèneres de punt i altres, ha mitigat una crisi que li venia a sobre, degut al major consum d'aquests articles per part de la pagesia castellana, fins llavors afamada.

Si no fos, com tots sabem, que l'actual posició agrícola de Lliga Catalana és un fet circumstancial que tendeix únicament a pescar adeptes entre els malcontents, perjudicats o badoocs que desconeixen fins el text de la Llei en litigi, resultaria paradoxal que un partit polític que ha viscut exclusivament de i pels interessos de la classe industrial de Barcelona més que de Catalunya —perquè Lliga Catalana mai s'havia interessat seriosament pels problemes, conflictes i necessitats del camp català— sostingüés una posició tan clarament perjudicial per aquells interessos i per aquella classe que sembla que vulgui defensar.

RAFEL PORTES

L'escisió del Partit radical

L'escisió del partit radical influència considerablement la política general d'Espanya, però té també modestes repercussions en la política catalana.

Així com la "Lliga" es vanta dels seus trenta anys de catalanisme —d'un catalanisme molt relatiu i molt poc català— el Partit radical podria vantarse dintre Catalunya quasi també d'uns trenta anys de radicalisme, també molt relatiu.

Però, innegablement, es trobarien encara en moltes poblacions catalanes petits grupets de republicans radicals, que amparats per les ideologies del seu temps, representen encara una nosa a l'esperit de catalanitat, de serè republicanisme, de veritable democràcia, de rígida conducta administrativa i moral, que són les normes actuals de la política a Catalunya.

Deu ésser tan trist, a l'hora d'ara, pertanyer, sobretot a casa nostra, al partit radical! Jo m'imagino a algun d'aquests típics seguidors del vell caudillo, que haurien donat la vida per ell quan predicava els seus radicalismes polítics i socials, que, per seguir mantenint-li la idolatria, ha degut anar deixant al pas del temps tots aquells romàntics radicalismes, i ara deu defensar, com un holocaust més a l'altar de la seva idolatria, els milions del clergat, el retorn dels amnistiats, la supressió de la Llei de termes municipals, i tota la sèrie de lleis antirepublicanes que han aprovat les Corts actuals sota l'ègida del venerable capdill.

Per damunt de les idees, per damunt de les conviccions, en el partit radical hi havia dominat sempre el personalisme més antidemocràtic i antiliberal; i per això, quan aquest partit ha estat en el poder, sense el control d'un programa concret i precís, no ha pogut donar cap fruit legislatiu que s'entranysés en els costums del poble. Haurà passat per un quart de segle damunt la història política d'Espanya, com un vent de renovació que s'ha esvaït quan podia renovar alguna cosa, deixant només l'amarga actuació de retrassar la via de la República, aminorar-ne la seva consolidació, i desprestigi-la per la seva insinceritat i el seu confusionalisme.

No creiem, però, que els bons radicals d'aprop nostre s'hagin afectat gaire per l'escisió del seu partit: probablement encara creuen que tornaran aquells bons temps del radicalisme, i per altra banda, difícilment canviarien de credo polític perquè mai n'havien tingut cap.

Com les vídues d'aquells països exòtics i llunyans que es fan cremar amb el cadàver de l'espòs, els nostres radicals consagren la seva fidelitat a l'il·lustre caudillo per damunt de la senilitat, de la impotència, del fracàs i de l'antirepublicanisme.